

SIGURNO RUKOVANJE KISELINAMA I LUŽINAMA

- Kiseline i lužine su jako štetne za ljudsko zdravlje, pogotovo u koncentriranom stanju, a prigodom rada s njima nastaju njihove pare, magle i prašine, koje na razne načine ulaze u ljudski organizam. Pare, magle i prašine kiselina i lužina djeluju nadražujuće na dišni sustav. Koncentrirane kiseline i lužine stvaraju opeklane na koži i očima.
- Na unutarnje organe kiseline i lužine djeluju razorno i mogu, ako se progutaju, uzrokovati i smrt, uslijed teških oštećenja jednjaka i želuca.
- Kiseline nisu zapaljive, ali u dodiru s metalima proizvode plin vodik, koji je vrlo eksplozivan i zapaljiv. Kiseline u dodiru s organskim tvarima stvaraju veliku toplinu koja može izazvati požar.
- Za pretakanje kiselina i lužina treba koristiti posebne naprave (ručne sisaljke i sl.).
- Prolivene kiseline ili lužine treba odmah pokupiti, a oštećenu površinu očistiti.
- Površine s manjom količinom prolivene kiseline ili lužine treba oprati mlazom vode, a površine s većom količinom prolivene kiseline ili lužine treba posuti pijeskom, pepelom ili šljunkom, na propisan način sakupiti te odnijeti na za to predviđeno mjesto.
- Posude s kiselinom treba polagano otvarati, radi mogućeg povećanog tlaka unutar posude.
- **Važno: ne ulijevati vodu u kiselinu, nego kiselinu u vodu, lagano uz miješanje!**
- Kod rada s kiselinama i lužinama treba koristiti osobna zaštitna sredstva (OZS) za zaštitu ruku, očiju, tijela i dišnih organa.
- U slučaju kontakta dijela tijela s kiselinom ili lužinom, oštećeno mjesto isprati obilnim količinama tekuće vode.
- U slučaju ozljeđivanja s kiselinama ili lužinama, obavezno zatražiti liječničku pomoć.
- Nikada ne koristiti boce s oznakom pića (mineralna voda, sokovi i sl.) za pohranjivanje opasnih tekućina, jer ih netko može popiti.
- Posude u kojima se drže kiseline i lužine moraju biti čitave i neoštećene, a na svakoj treba biti oznaka vrste s kemijskom formulom i oznakom koncentracija. Posude nikada ne smiju biti napunjene do vrha, već se uvijek mora ostaviti bar 1/10 praznog prostora.
- Kiseline i lužine se moraju skladištiti u prostorijama koje imaju dobru ventilaciju.
- Ako se popije opasna tekućina, treba popiti puno vode, ne izazivati povraćanje i tražiti liječničku pomoć, uz točno obavješćivanje liječnika o kojoj je tekućini riječ.

Voditeljica odsjeka zaštite na radu:
Ivana Horvat, mag.ing.sec.